

KRØDSHERAD KOMMUNE TEKNISK ETAT
Ringnesveien 10
3536 Noresund

Saksbehandler:
Irene Tronrud, 32266819

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Norefjell avløpsrenseanlegg Kontrollnummer: 2023.331.I.SFOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Roy-Andre Midtgård

Fra Statsforvalteren i Oslo og Viken:
Irene Tronrud

Andre deltagere fra virksomheten:
Erik Nøkleby
Ole Ronny Langvadsbråten
Sarah Iren Johansen (Rambøll)

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Oslo og Viken:
Anne Helene Grini
Øystein Gjelsvik

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Norefjell renseanlegg den 26. september 2023. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Oslo og Viken avdekket 6 avvik under inspeksjonen.

Statsforvalteren ser alvorlig på avvik 1. Det er alvorlig at kommunen ikke har oppdatert dokumentasjon på tettbebyggelsens utbredelse i areal og størrelse, fordi kommunen da blant annet ikke kan dokumentere at det er samsvar mellom tettbebyggelsens potensielle utslippstørrelse og etablert rensekapasitet.

Avvik:

- Kommunen kunne ikke dokumentere tettbebyggelsens utbredelse og areal.
- Kommunen kunne ikke under tilsynet legge frem et måleprogram i tråd med krav i tillatelsen.
- Kommunen kunne ikke under tilsynet dokumentere maksukebelastningen det kommende prøveåret.

- Kommunen kunne ikke under tilsynet dokumentere årlig gjennomgang av miljørisikovurdering og handlingsplanen for risikoreduserende tiltak var ikke oppdatert.
- Kommunen hadde ikke varslet om akutt utslipp av avløpsvann.
- Kommunen manglet flere skriftlige rutiner for å begrense og forebygge forurensning.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

25.10.23	Irene Tronrud	Hilde Sundt Skålevåg
dato	kontrollør	seksjonssjef
	Statsforvalteren i Oslo og Viken	

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: KRØDSHERAD KOMMUNE TEKNISK ETAT	
Organisasjonsnr.: 974639890	Eies av:
Bransjenr. (NACE-kode): 84.130 - Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked	

Kontrollert enhet

Navn: Norefjell renseanlegg	Anleggsnr.: 3046.0019.01
Kommune: Krødsherad	Fylke: Viken
Anleggsaktivitet: Avløpsnett og -rensing	
Tillatelse gitt: 16. desember 2019	Sist endret: 29. oktober 2021

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Planer og styringsdokumenter
- Prosess og renseutstyr
- Drift og vedlikehold
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Krødsherad kommune plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Krødsherad kommune innen 31.12.2023 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfovpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Oslo og Viken v/Irene Tronrud.

4. Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Statsforvalteren varsler herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt (jf. forurensningsloven § 73) for å sikre at avvik 1 blir rettet innen 31.12.2023.

Tvangsmulkten vil påløpe dersom vi ikke har mottatt en dokumentasjon på at avvik er rettet innen 31.12.2023.

En eventuell tvangsmulkt for avvik 1 vil være et engangsbeløp på kr 100 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Statsforvalteren i Oslo og Viken innen to uker etter at denne rapporten er mottatt. Dersom vi ikke mottar noen kommentarer fra dere vil vi fatte vedtak om tvangsmulkt.

5. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 5. september 2023. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Krødsherad kommune bli ilagt et gebyr på kr 37 400,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 1 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. En eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Oslo og Viken. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

6. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Kommunen kunne ikke dokumentere tettbebyggelsens utbredelse og areal.

Avvik fra:

Tillatelse til utslipp av kommunalt avløpsvann fra tettbebyggelsen Noresund i Krødsherad kommune datert 16.12.2019 med endringer av 29.10.2021 (tillatelsen) punkt 1 *Tillatelsens rammer*.

Kommentarer:

Tillatelsen stiller krav om at Krødsherad kommune til enhver tid skal ha oppdatert dokumentasjon og oversikt over utbygginger og tilkoblinger som medfører endringer av tettbebyggelse tilknyttet Norefjell renseanlegg sin samlede utbredelse (areal) og størrelse (pe beregnet BOF₅ etter NS 9426).

Kommunen kunne under tilsynet ikke dokumentere at de har gjennomført en relevant beregning i pe BOF₅ i tråd med NS 9426. Kommunen kunne videre ikke fremvise et kart eller annen form for oversikt over utstrekning av tettbebyggelsen knyttet til Norefjell avløpsrenseanlegg, i tråd med forurensningsforskriftens definisjon av tettbebyggelse. Uten slik dokumentasjon kan ikke kommunen dokumentere samsvar mellom tettbebyggelsens potensielle utslippsstørrelse og etablert renskapasitet.

Avvik 2

Kommunen kunne ikke under tilsynet legge frem et måleprogram i tråd med krav i tillatelsen.

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 8 *Måleprogram*.

Forskrift om systematisk helse-, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 annet ledd, punkt 7 *skriftlige rutiner*.

Kommentarer:

Kommunen skal fastsette et måleprogram med analyser og målinger av relevante drifts- og utslippsparametere, herunder utslipp til vann, grunn og luft, som et ledd i driftskontrollen med renseanlegget. Måleprogrammet skal være en del av kommunens internkontroll for avløpssystemet. Måleprogram og rutiner for prøvetaking og kontroll skal være skriftlig.

Måleprogrammet skal beskrive de forskjellige trinnene i målingene og begrunne valgte metoder. Valgt frekvens for tredjepartskontroll og for deltakelse i ringtester skal også fremgå av måleprogrammet. Det skal gå fram av måleprogrammet hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir. Prøvetidspunktene velges slik at resultatene blir best mulig representative over et år. Tidspunktene prøvene tas skal være i samsvar med en tidsplan oppsatt i virksomhetens måleprogram. Prøvene skal tas ved hjelp av et vannmengdeproporsjonalt prøvetakingsystem.

Kommunen har en prøvetakingsplan for 2023 utarbeidet av Rambøll knyttet til utslipp av rensert vann, som ble lagt frem under tilsynet, men kunne ikke under tilsynet legge frem et skriftlig måleprogram som dekker kravene i tillatelsen.

Avvik 3

Kommunen kunne ikke under tilsynet ikke dokumentere maksukebelastningen det kommende prøveåret.

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 4.2.2. *Grenseverdier for utslipp*

Kommentarer:

Tillatelsen setter krav om at inntil Norefjell rensaneanlegg oppnår maksukebelastning på 10 000 pe (målt som BOF₅) kan det tas 12 prøver av tot-p, BOF₅ og KOF_{cr} i jamfør forurensningsforskriften § 14-11 tredje ledd bokstav b. Videre krever tillatelsen at kommunen hvert år må vurdere om det vil være sannsynlig at maksukebelastningen (pe målt som BOF₅) det kommende prøveåret vil være over 9 999 pe. Denne vurderingen skal være skriftlig dokumentert.

Kommunen kunne ikke legge frem en vurdering av maksukebelastningen for det kommende prøveåret under tilsynet.

Avvik 4

Kommunen kunne ikke under tilsynet dokumentere årlig gjennomgang av miljørisikovurdering og handlingsplanen for risikoreduserende tiltak var ikke oppdatert.

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 3.1. *Miljørisikovurdering.*

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 6.

Kommentarer:

Tillatelsen setter krav om at kommunen plikter å utarbeide en skriftlig klimatilpasset miljørisikovurdering av det totale avløpssystemet som tillatelsen omfatter. Dette innebærer en kritisk gjennomgang av forhold knyttet til avløpssystemet som kan forårsake utilsiktede forurensningsutslipp/farer for forurensning.

På grunnlag av utførte miljørisikovurderinger og fastsatt akseptabelt risikonivå for mulig skadelige hendelser som følge av utslipp, må det planlegges og gjennomføres tiltak for å overholde akseptabelt risikonivå. Hvert tiltak skal være knyttet til en person/stilling som er ansvarlig, og tiltak skal ha en dato for gjennomføring. Miljørisikovurderinger skal evalueres minst 1 gang per år og oppdateres jevnlig etter hvert som tiltak er gjennomført og kunnskapsgrunnlaget endrer seg. Det skal gjennomføres en årlig evaluering av miljørisikovurderingen, evalueringen skal dokumenteres skriftlig.

Under tilsynet la kommunen frem dokumentet *Miljørisikoanalyse avløp*, datert 29.10.2020 - versjon 01. Kommunen uttalte under tilsynet at det ikke hadde vært behov for å oppdatere denne miljørisikovurderingen, men kunne ikke under tilsynet dokumentere å ha gjort en årlig skriftlig evaluering av miljørisikovurderingen, i tråd med krav i tillatelsen.

Kommunen la videre frem tiltaksplanen tilhørende *Miljørisikoanalyse avløp*. Tiltaksplanen var ikke oppdatert. Den inneholdt frister som var utløpt; dato oppgitt i tiltaksplanen var lik 31.12.2021.

Avvik 5

Kommunen hadde ikke varslet om akutt utslipp av avløpsvann.

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 9.2. Varsling av akutt forurensning.

Kommentarer:

Tillatelsen stiller krav om at akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift. Kommunen skal deretter og så snart som mulig underrette Statsforvalteren i tilfeller med utslipp av betydning. Krav til varsling gjelder også mindre utslipp, dersom utslippet kan få betydning for kommunens overholdelse av tillatelsens krav.

Kommunen opplyste under tilsynet at de ikke hadde meldt avvik til Statsforvalteren i forbindelse med overløp fra en pumpestasjon i 2023. Nevnte overløp hadde vart i ca. 1 døgn.

Avvik 6

Kommunen manglet flere skriftlige rutiner for å begrense og forebygge forurensning.

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 2.6. *Internkontroll*.

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 7.

Kommentarer:

Internkontrollforskriften krever at virksomheter skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets-lovgivningen. Dette skal dokumenteres skriftlig. Tillatelsen stiller en rekke krav til

relevante rutiner. Videre forutsettes det at virksomheten har et system for avviksbehandling, der virksomheten identifiserer hendelser og tilstander som enten har medført eller kunne ha medført brudd på krav, kartlegger årsaken til hendelser samt iverksetter tiltak for å hindre gjentakelse.

Kommunen manglet under tilsynet flere skriftlige rutiner for å begrense og forebygge forurensning ved Norefjell avløpsrenseanlegg. For eksempel kunne ikke kommunen dokumentere disse skriftlige rutinene:

- Rutine som beskriver hva et avvik på ytre miljø er, og i hvilke tilfeller det skal meldes avvik på ytre miljø, til hvem det skal meldes avvik og i hvilket system det skal registreres.
- Rutine som beskriver når og i hvilke tilfeller risikovurderinger skal revideres, samt hvem som er ansvarlig for gjennomføring av dette.
- Rutine som beskriver hvordan kommunen vurderer om det vil være sannsynlig at maksukebelastningen (pe målt som BOF5) det kommende prøveåret vil være over 9 999 pe.
- Rutine som beskriver hvordan årlig rapportering til myndighetene, skal fylles ut.

8. Andre forhold

Hovedplan

Krødsherad kommune fikk i vedtak av 29.10.2021 endret frist for etablering av overordnet avløpsplan (hovedplan) til 30.06.2022. Kommunen har ikke overholdt denne fristen, og informerte om under tilsynet at hovedplanen ble vedtatt 30.03.2023.

Tettbebyggelser

Statsforvalteren bemerket under tilsynet at kommunen gjennomgående benytter begrepet *rensedistrikt*, i stedet for tettbebyggelse i hovedplanen vedtatt 30.03.2023. Statsforvalteren understreket under tilsynet at tettbebyggelse ikke må forveksles med *rensedistrikt*. Et rensedistrikt er et område som fører sitt avløpsvann til et bestemt renseanlegg. En tettbebyggelse kan bestå av flere tettsteder og rensedistrikt, og kan strekke seg over flere kommuner og fylker. Én kommune kan også ha eller tilhøre flere tettbebyggelser. Forurensningsforskriften legger til grunn tettbebyggelse i alle vurderinger og størrelsesberegninger og kommunen må forholde seg til tettbebyggelser når det gjelder planlegging på avløpssektoren.

Avvikssystem

Kommunen har flere systemer som kan benyttes til å registrere avvikshendelser. For hendelser knyttet til driften ved avløpsrenseanlegget la virksomheten under tilsynet frem en ringperm, med utfylte papirskjemaer. Kommunen planlegger å oppdatere avvikssystemet, slik at dette blir digitalt. For avvik knyttet til prøvetakning, ble det opplyst om at disse avvikene håndteres at Rambøll, i Rambølls eget avvikssystem; Flyt.

Håndtering av avløpsslam

I tillatelsen punkt 6.2. stilles det krav om at maksimal lagringstid er 14 dager for slam i container før avfallet sendes til endelig behandling. Kommunen stilte spørsmål under tilsynet om denne lagringstiden regnes fra tidspunktet containeren er helt full, eller om lagringstiden regnes fra det tidspunktet containeren tas i bruk. Statsforvalteren understreker at lagringstiden regnes fra det tidspunktet slam legges opp i containeren.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren